

Vai jāmaksā IIN par dividendēm no Kipras uzņēmuma? (3/8/19)

Šā gada 4. janvārī VID ir sniedzis uzziņu¹ par likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" piemērošanu dividendēm, ko Latvijas nodokļu rezidents - fiziska persona (FP) - saņem no Kiprā reģistrētās kapitālsabiedrības (CyCo). Uzziņā VID atbild uz jautājumu, kura risinājums nebija skaidri secināms no spēkā esošā tiesiskā regulējuma un pieejamās tiesību normu interpretācijas.

Situācijas apraksts

FP ir CyCo 100% kapitāldaļu turētājs. CyCo sadala peļņu, kas radusies pēc 2018. gada 1. janvāra, t.i., izmaksā FP dividendes. Ņemot vērā būtiskās izmaiņas Latvijas nodokļu tiesību aktos, FP lūdza VID izskaidrot IIN likuma normu piemērošanu.

CyCo kā Kipras nodokļu rezidents ir pakļauts Kipras vispārīgajam nodokļu režīmam, kurš nosaka, ka juridiskas personas peļņai Kiprā piemēro uzņēmumu ienākuma nodokli (UIN) 12,5% apmērā. Vienlaikus CyCo var izmantot likumā paredzēto izņēmumu, kurš nosaka, ka 2018. gada peļņai piemēro 0% UIN. Turklāt Kipras nodokļu režīms neparedz arī FP – nerezidentam – izmaksāto dividenžu aplikšanu ar IIN (vai tam pielīdzināmu nodokli).

IIN likuma piemērošana

IIN likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ punkts izvirza divus nosacījumus, lai FP gada apliekamajā ienākumā neietvertu un ar IIN neapliktu dividendes (vai tām pielīdzināmu ienākumu vai nosacītās dividendes):

1. par tām Latvijā ir samaksāts UIN, vai
2. par tām ārvalstī ir samaksāts UIN (vai tam pielīdzināms nodoklis) vai arī no dividendēm ir ieturēts IIN (vai tam pielīdzināms nodoklis).

Šīs normas piemērošanai pieņem, ka UIN vai IIN ir samaksāts, ja dividendes (vai tām pielīdzināmu ienākumu) izmaksā no citā ES/EEZ valstī reģistrētās kapitālsabiedrības, kas darbojas saskaņā ar attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem.

Tātad, gramatiski interpretējot šo normu, var secināt, ka FP saņemtās dividendes no ES/EEZ valsts meitas uzņēmuma kvalificējas atbrīvojumam neatkarīgi no tā, vai faktiski nodoklis attiecīgajā valstī ir samaksāts, proti, vadoties tikai pēc izmaksātāja reģistrācijas un saimnieciskās darbības veikšanas vietas.

VID skaidrojums

Pamatojoties uz IIN likuma 9. panta 3.⁶ daļu, VID ir atzinis, ka no dividendēm, ko FP saņem no Kiprā reģistrētās kapitālsabiedrības, kas nodibināta un darbojas saskaņā ar Kipras normatīvajiem aktiem, un ko izmaksā no peļņas, kas radusies pēc 2018. gada 1. janvāra, Latvijā IIN vairs nav jāmaksā, jo pieņem, ka IIN vai UIN ir samaksāts. ES/EEZ uzņēmumu izmaksāto dividenžu gadījumā nevērtē nodokļa samaksas faktu.

Tātad secināms, ka situācija, kurā ES/EEZ uzņēmuma līmenī no FP izmaksātajām dividendēm faktiski nav samaksāts nedz UIN, nedz IIN, nav izņēmums no pamatprincipa, kurš paredz no ārvalstu uzņēmumiem

saņemtajām dividendēm nepiemērot UIN (taksācijas gadā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļautā dividenžu apmēra samazināšanas veidā) un IIN Latvijā.

Kas jāņem vērā nodokļu maksātājiem?

Saskaņā ar administratīvā procesa regulējumu uzziņa ir izsniedzama konkrētai privāto tiesību personai. Tādējādi citam nodokļu maksātājam, lai pārliecinātos par konkrētās tiesību normas piemērošanu tā faktiskajā situācijā, jāvēršas VID ar savu pieprasījumu un faktu aprakstu, kurus izvērtējot, VID izsniegs jaunu uzziņu, kas adresēta konkrētajai personai.

Šis atbrīvojums nebūs spēkā, ja VID uzskatīs, ka darījumā iesaistītās personas veido mākslīgu struktūru (skat. MK noteikumu Nr. 677 "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi" 55. punktu un 5. pielikuma 2. punktu).

¹ 2019. gada 4. janvāra VID uzziņa Nr. 31.1-8.5/2751 (https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/vid_iin_dividendem.pdf)